

Lucrul la această monografie, în preajma împlinirii a 120 de ani de la nașterea Ginei Solomon, bunica mea, a fost încărcat de emoție: admirație și mândrie reînnoite pentru cine a fost și cum și-a trăit viața, recunoștință către foștii ei elevi pentru memoria ce i-o poartă, satisfacția profundă de a contribui la păstrarea memoriei ei – dar și pur și simplu dor. Dorul adânc de fi cu ea și cu bunicul meu, de a vorbi cu ei, de a le simți dragostea.

Gina și Jean Solomon au avut o căsnicie deosebită, bazată pe dragoste, dar și pe admirație și un profund respect reciproc. Nu doar că nu i-am auzit absolut nici o dată certându-se, sau spunându-și vreo vorba aspră, dar se sprijineau unul pe celălalt, se implicaau unul în munca celuilalt – și vorbeau cu admirație despre munca celuilalt, fiecare prea modest ca să vorbească prea mult despre realizările proprii. Când Jean Solomon a fost numit directorul Uzinei Electrice Piatra Neamț, s-au mutat acolo, deși, cum era de așteptat, aceasta a afectat cariera pianistică a Ginei. În timpul războiului, când Jean și-a pierdut serviciul sub regimul fascist, Gina a susținut familia dând lecții de pian. Dar apoi, după ce Jean a trebuit să se pensioneze la limita de vârstă în 1956, deci la câțiva ani după ce Gina a început activitatea ca profesoară la Liceul de Muzică – deși el își continua activitatea științifică, a preluat multe din răspunderile gospodărești și de familie, pentru ca Gina să se poată dedica muncii. În plus, el era cel care îi dactilografia materiale pentru publicare (inclusiv cartea - un efort masiv pe vremea mașinii de scris, atât de susținut că îl țin minte și eu, deși eram copil!), dar mai ales, era cel cu care Gina discuta și cu care se sfătuia legat de preocupările ei.

Știam că Gina Solomon a fost o profesoară foarte apreciată la Liceul de Muzică Nr.1, că a avut mulți elevi cu rezultate remarcabile sau chiar excepționale, și că mulți dintre ei i-au fost apropiați. Dar au fost câteva aspecte pe care le-am descoperit doar acum, lucrând la această monografie și reluând legătura cu unii din elevii ei apropiați.

Nume ca Mihail Burada, Muza Ghermani-Ciomac și mai ales Domnișoara Musicescu erau atât de des pomenite în casa bunicilor, și cu atât respect, încât îmi erau familiare. Ceea ce am înțeles însă de-abia acum este că Gina Solomon a avut parte de mentori de elită. De asemenea, după cum a fost trecută, după doar un an de Conservator, din clasa a IVa direct în ultimul an, din nota mare cu care a absolvit (9.83), dar mai ales faptul că profesoarele ei i-au continuat ca mentori și după aceea – am înțeles cât de bună profesional era încă de pe atunci.

De când o știam, bunica mea era profesoară, mergând la liceu, având lecții acasă. Dar de fapt, Gina Solomon și-a început activitatea ca profesoară la o școală de-abia în 1949, când s-au înființat școlile de muzică – deci la vârsta de 48 de ani! Desigur, avusese activitate ca pianistă și ca profesoară de pian particulară până atunci – dar se angaja într-un serviciu, cu toate complexitățile și constrângerile aferente, pentru prima oară, și încă în vremurile atât de complicate ale noului regim, la vârsta la care alții se pregătesc de pensionare. Era atât de pasionată de ceea ce făcea și avea atât curaj, atâta hotărâre, și o asemenea convingere că efortul cinstit învinge orice, încât, sunt sigură, nici nu a ezitat.

Știam că publicase o carte, o țineam minte în biblioteca bunicilor și a părinților, dar am citit-o doar recent, când m-am ocupat de publicarea sa pe Google Books. Eu nu sunt din acest

domeniu (spre dezamăgirea bunicii, nici fiii ei, nici eu nu am urmat o carieră muzicală), dar, ca inginer și consultant în management, am apreciat abordarea multiplelor fațete și modul clar și convingător al expunerii; mi s-a părut posibil să fie interesantă și utilă și astăzi. Cerându-le acum sfatul foștilor săi elevi, am avut bucuria să aflu că, într-adevăr, *Metodica predării pianului* este încă inclusă în bibliografia recomandată și că ei ar considera binevenit un efort de republicare. Pentru mine, aceasta este o confirmare a seriozității și profunzimii materialului, pentru că numai astfel de materiale nu se perimează. Erau caracteristicile muncii de fiecare zi a Ginei Solomon și a felului în care se implica în orice făcea.

Țineam minte cât ne vorbea bunica mea despre elevii ei, mi ales despre cei câțiva pe care îi aprecia și de care era mai apropiată – cu câtă afecțiune și grijă, ca despre membri de familie. Uneori, bunica îl invita pe câte unul din elevii care nu aveau familie în București la sărbătorile în familie, fie la noi acasă, fie la bunici. Sunt sigură că prin asta ea încerca să îi facă să se simtă mai puțin singuri; nouă ne făcea întotdeauna plăcere să îi vedem – erau foarte plăcuți, prietenoși și politicoși. M-a bucurat să văd, în mărturiile foștilor săi elevi, că au simțit, într-adevăr, grija ei părintească.

Deși nu am luat lecții de pian cu bunica mea (desigur, spre enormul meu regret acum), îmi plăcea să ascult când avea elevi la lecție. Țin minte mai ales când eram mică, poate aveam 10 ani, că mă duceam duminică dimineața la ei; ascultam în liniște lecția cu un băiețel cam de vârsta mea, cred că cel mai tânăr elev al ei, iar apoi, după ce el pleca, ne uitam împreună la emisiunea de muzică clasică pe înțelesul tuturor a lui Leonard Bernstein. Întotdeauna mi se părea că atmosfera în timpul lecțiilor ei de muzică avea ceva magic; de-abia aveam curajul să respir, nu cumva să o tulbur. Imaginea pe care o păstrez îl include și pe bunicul meu, în fotoliul lui favorit, ascultând cu atenție și cu plăcere cum cânta elevul, iar apoi făcând poate, dacă era solicitat, câteva comentarii bine gândite, informate, ponderate și încurajatoare. M-a emoționat profund să văd că și pentru elevii Ginei Solomon, lecțiile cu ea, deși atât de solicitante, aveau și ceva magic, și ca și pentru ei, bunicul meu face parte din amintire.

Dar mai prețioase decât orice alte amintiri, este cea a dragostei ce mi-o purtau și mi-o arătau bunicii mei în fiecare moment, mie și apoi familiei mele - primului meu fiu, pe care bunica mea a apucat să îl cunoască; bucuria profundă când se aflau în prezența noastră.

În fiecare an de ziua ei, în ianuarie, o sărbătoream la ei acasă cu o masă în familie; întotdeauna după desert, ne cânta la pian.

Adriana Vasilescu

16 ianuarie 2021